

Secundo species, & indiuiduum eodem modo generi subiiciuntur, in quid, videlicet, incomplete: ergo eadem relatione subijcibilitatis secundum speciem, & solo numero distincta, referuntur ad genus: quia ex diuerso modo subiectionis sumitur diuersitas essentialis subijcibilium.

Nec fundamentum Fonsæcæ vrget: nam hæc duæ relationes differunt penes conotata materialia: & quia in specie est natura vniuersalis, ideo subijcibilitas eam immediate subiicit generi; quod non facit in singulari, ex eo, quod singulare est, & non commune.

Ad primū. Ad argumenta: ad primum negatur rationis paritas: vt patet ex dictis.

Ad secundum. Ad secundum eodem modo fit: nam species respicit prædicata superiora in quid incomplete: indiuiduum autem, licet eodem modo genus infimum, & alia prædicata superiora, vniuersalia relatione respiciat, non tamen speciem: nam istam respicit in quid complete: ac per consequens relatione diuersa.

Ad tertium. Ad tertium nego sequellam: nam quamuis relatio sit diuersa: respicit tamen genus mediate: quia vna relatio alteram præsupponit: sicut fundamenta, quæ afficiunt.

ARTIC. X.

An dentur indiuidua, quæ immediate generi subiiciuntur?

Præfens difficultas iam supra quæst. 7. vniuers. art. 3. & quæst. 5. de genere art. 3. not. vnicō, manet aliquantulum ex Doctoris mente explicata: sed eam in præfenti propter nostrum Hieronymū de Valera ad longum disputare decreui: in qua est prima sententia eiusdem Patris Valera lib. 1. suæ Logicæ dist. 4. art. 2. q. 3. asserentis, nulla indiuidua subiici immediate generi, sed mediate: itaque ait: etiam si Petrus sit à parte rei, hoc animal: hoc corpus; hæc substantia: & hoc ens: nec hoc animal subiicitur immediate animali: nec hoc corpus corpori: & sic de reliquis: sed mediate, mediantes scilicet, Hæccitate, quæ species, nepe homo, singularizatur: & hanc affirmat esse sententiam Doctoris nostri expressam, quæst. 8. de genere vbi ait: genus tantum prædicari mediate de indiuiduis: quæ probat.

1. Argum. Primo, ex Porphyrio cap. de specie dicente: genera suprema ita esse genera, quod nullo modo sine species. Sic sic sicut si habet substantia ad hanc substantiam: ita animal ad hoc animal: sed substantia, non dicitur immediate de hac substantia: ergo nec animal de hoc animali (& sic de alijs generibus) minor probatur: vel si substantia dicitur de hac substantia, & illam respicit, vt genus: ergo per modum contrahibilis per differentias essentielles: ergo mediate, vel in quantum est species: & hoc est contra Porphyrium: vt patet, ergo, &c.

Secundo probatur ratione: quod sique indiuiduo dato inter illud, & genus, mediat aliqua species infima: vt inter animal, & hoc animal: inter viuens, & hoc viuens: ergo nullum datur indiuiduum, quod immediate generi subiiciatur, & de quo genus immediate prædicetur: antecedens probatur: differentia indiuidualis non potest immediate contrahere genus, nisi media aliqua specie infima: vt dicitur Petri nullo pacto potest contrahere gradum animalis, nisi media natura, & differentia specifica. nec natura generica est capax proxime, vt fiat hoc indiuiduum, donec intelligatur contractum ad aliquam speciem: ergo inter quodcumque indiuiduum, & genus, mediat aliqua species: antecedens probatur: non minus est ordo essentialis inter differentiam genericam, specificam, & indiuidualem, quam inter differentias superiores essentielles magis, & minus vniuersales, vsque ad specificam: sed corpus, v. g. non potest contrahi per differentiam animalis: quin prius contrahatur per differentiam viuentis: neque viuens per differentiam rationalis: quin contrahatur per differentiam animalis: ergo neque animal est aptum contrahi per differentiam indiuidualem, & vltimam realitatem, nisi prius contrahatur per rationalitatem: ergo inter quodcumque indiuiduum necessario mediat aliqua natura ex differentia specifica constituta.

Confirm. Confirmatur ex nostro Doctore: de intrinseca ratione differentia indiuidualis est, quod sit vltima realitas supponens naturam specificam constitutam in omni suo esse essentiali: ideo enim materialis dicitur, (ait Doctor) ergo præsupponit omnem gradum superiorem aduatum per differentiam specificam: ergo omnis gradus superior respicit quodcumque indiuiduum, media natura specifica, ad quam immediatius descendit: ergo, &c.

3. Argum. Tandem probatur: secundum nostrum Doctorem, ratio superior, quatenus est prior naturaliter inferiori, non est singularis: ergo pro illo priori, animal, v. g. non est prius natura hoc, & determinatum indiuiduum, quæ sit constitutum per differentiam specificam. Antecedens patet: quia secundum Doct. in 2. dist. 3. q. 1. ratio superior, in quantum est prior naturaliter, est indifferens ad vnitatem singularem: ergo, vt sic, non habet vnitatem singularitatis: atque adeo animal non est prius natura singulare, quam contrahatur ad esse specificum: & tandem ad esse singulare, quod, ex ipso Doctore est vltima realitas rei.

4. Argum. Quarto, in fauorem huius sententiæ sic argumentor: tum quia in vno indiuiduo essent plura indiuidua: quod videtur absurdum: tum etiã quia vel hic homo, & hoc animal, sunt idem realiter; vel non: si primum: ergo sicut hic homo immediate subiicitur homini in communi; etiam & hoc animal subiicitur: si secundum: ergo hic homo est animal bis: patet nam semel est animal: prout est hic homo: cum animal sit de intrinseca hominis quidditate: & etiam est animal: prout est hoc animal: ergo bis est animal, quod est ridiculum.

Secunda sententia est Doctoris 7. Metaphysic. quæst. 13. §. intelligendum, quod vniuersa.

uersale: & in quarto distinct. 8. quæst. 2. lit. O. & omnium suorum interpretum ibidem, quos sequuntur Albertus, Caiet. & Verforius cap. de specie, Sanchez lib. 7. quæst. 16. Rubius cap. de specie, quæst. 5. Ona, quæst. 1. de genere Articulo 4. & alij multi recentiores; pro qua notandum primo, quod Hæccitas, quæ in Schola Doctoris, est indiuiduationis principium, est entitas positiua ab entitate, quam indiuiduat, dimanans; & in eodem Prædicamento collocata: itaque supponit entitatem realem naturæ, quam indiuiduat, habentem existentiam communem, & vnitatem formalem in illo priori, quo ipsa Hæccitas dimanare intelligitur: postquam autem ipsa dimanauit, resultat, ratione ipsius, existentia, & vnitatis numerica, quibus natura, d. nominatiue tamen, existens singulariter, & vna numero appellatur, & de hac Hæccitate supposita in doctrina Doctoris, cum Valera controuertimus; an indiuiduet immediate quemcumque gradum genericum, an solum mediate: nempe mediante Hæccitate, qua indiuiduum specificum in esse indiuidui constituitur.

1. Not.

2. Not.

Nota.

Conclusio.

Secundo notandum: quod sicut Hæccitas indiuidui specifici (vt iam supra quæst. 1. vniuers. art. 6. conclus. vltima; diximus) sumitur à tota entitate naturæ specificæ, quæ determinatur, & singularizatur; ita Hæccitas indiuidui generici sumitur à toto gradu generico, qui indiuiduat: v. g. Hæccitas, qua hoc animal est indiuiduum animalis, sumitur à toto gradu animalis, vt est viuens sensibile. Nec obstat Doctor, cum in secundo, distinct. 3. quæst. 6. lit. G. sic ait: ista, supple differentia indiuidualis, nunquam sumitur à forma addita sed præcise ab vltima realitate formæ: nam his verbis non vult Hæccitatem sumi à forma solum, ita vt pars materialis excludatur: vt vult patet Fabrus supra citatus: sed tantum vult assignare discrimen inter differentiam specificam, & indiuidualem; videlicet, quod illa aliquando sumitur à forma addita generici; ista vero nunquam sumitur ab aliqua forma, quæ naturæ specificæ addatur: & ita præcise, quoad rationem indiuiduandi, & distinguendi numerice, tenentem se ex parte formæ, sumitur ab vltima realitate ipsius formæ, qua species constituitur, & non ab vltima realitate alterius formæ additæ specie: itaque ly præcise, non excludit partem materialem à ratione principij, à quo Hæccitas pullulet; sed excludit aliam formam naturæ specificæ superadditam.

Dicendum: quilibet gradus genericus habet à parte rei propria indiuidua sibi immediata, quæ inter se eundem ordinem, quem ipsi gradus inter se, seruant. Hæc est nostri Doctoris, & omnium suorum locis citatis: quidquid noster nouus Scotizans Peruanus reclaimer: contra quem, rationibus ad Scotistam factis, probatur primo, autoritate Doctoris in quarto, distinct. 8. quæst. 2. lit. O. sic dicenti: Nona conclusio est, quod in singularibus est ordo secundum ordinem vniuersi: sicut prius enim quodcumque vniuersale potest intelligi descendere in proprium singulare, quam contrahatur per differentiam

ad aliquid inferius, tanquam ad speciem: vt sic habeamus ordinem istorum singularium: hoc ens: hæc substantia: hoc corpus: & sic deinceps vsque ad Sortem: ergo conclusio nostra est expressa sententia Doctoris.

Respondet Valera: quod hoc animal, & hoc viuens, possunt dupliciter sumi: vel vage, & indeterminate: secundo determinate, & distincte: primo modo sumptum non dicit determinate aliquam speciem: sed vage, & indeterminate: quando ergo ait noster Doctor (inquit) posse intelligi vniuersale posse descendere in proprium singulare; quam contrahatur per differentiam aliquam ad aliquid inferius, loquitur de cognitione confusa respectu differentia determinate.

Sed quis non videt responsum hanc, Doctoris mentem; & litterarum extorquere? Doctor enim intendit determinare, quid demonstrat pronomen, hoc, in hac oratione: hoc est corpus meum: & concludit demonstrare indiuiduum entis: & ad hoc persuadendum affert verba prædicta: ergo pronomen, hoc, non vage, sed determinate demonstrat tale indiuiduum entis: licet indeterminate tale indiuiduum respiciat aliquam speciem: hoc enim non intendit Doctor, siue enim indeterminate tale indiuiduum sit huius, vel illius, speciei; determinate tamen est indiuiduum entis: & licet priori modo cognoscatur cognitione confusa: secundo tamen modo distincte cognoscitur.

Secundo probatur conclusio: secundum Doct. quilibet gradus communis habet à parte rei entitatem, & vnitatem formalem sibi propriam: ergo & Hæccitatem: patet consequentia: quia Hæccitas est entitas positiua naturaliter ab eodem principio, à quo vnitatis formalis, dimanans: ergo, &c.

Tertio Petrus, & est hoc animal, & hoc corpus, & hæc substantia, ac hoc ens: sed petreitas, qua dicitur hic homo, non potest intrinsece, & immediate, esse ratio, qua dicitur hoc animal, hoc corpus, &c. Ergo immediate dicitur hoc animal, per Hæccitatem immediate animal in communi ad esse huius animalis contrahentem: probo minorem: tum quia animal respectu Petri est genus: & respectu huius animalis est species: sed animal, vt genus: & vt species, non potest per eandem formaliter singularitatem determinari, nec immediate: ergo per diuersam: ergo intentum. Tum etiam, quia Petrus, quatenus in diuiduum, dicitur hic homo sed, vt sic, constat, Metaphysice loquendo, ex hoc animali, & hoc rationali; sicut Physice constat ex hac materia, & ex hac forma: ergo, sicut materia, & forma, dicuntur singulares ex se ante Hæccitatem totius, Hæccitatis sibi propriis, & immediatis: sic hoc animal erit immediate singulare singularitate propria, antequam sit hic homo, & indiuiduum per se speciei, & in recta prædicamentali linea collocatum.

Quarto ex secundo de generatione animalium cap. 3. homo prius tempore, aut natura, vixit vita plantæ; (id est vita vegetatiua) deinde

vita animalis (scilicet sensitiva) tandem vita hominis: sed in illo priori, quo vivit vita plantæ, seu animalis, non producitur planta, seu animal in communi: ergo in singulari: quia actiones sunt circa singularia: tunc sic: sed in illo tunc, hoc vivens & hoc animal, non sunt sub aliqua specie a thoma; cum talis non intelligatur producta: ergo immediate sunt sub genere viventis, & animalis.

Respondet prædictus Author: quod Embrio prius informatur anima vegetativa; deinde anima sensitiva: & ultimo anima rationali: & sic semper est Embrio in aliqua determinata specie, saltem imperfecta: quia tales formæ, cum non sint anima in communi, sunt determinatæ, & infimæ speciei.

Secundo respondet, sensum autoritatis esse de prioritate, quam inter se habent prædicata superiora, quæ prioritas naturæ, non est, in qua vnum prius in re existit: sed quæ a superiori, ad inferius, non valet subsistendi consequentia. Hæc sunt solutiones huius Authoris ad propositum spectantes: nam prima, quam adhibet, iam supra quæst. 4. de genere, conclus. 2. impugnata manet.

Sed contra: quia solutiones istæ seipsas destruant: de prima patet: nam Embrio, ut recipit esse vegetativum; & in esse viventis singulari constituitur: hoc vivens quæ appellatur; si in aliqua specie determinata collocatur: vel talis species est a thoma, seu infima; vel non: si primum: implicatur quia talis species dicitur ab eo imperfecta, & contrahibilis: quod cum specie a thoma stare non potest. Tum etiam, quia licet sit species a thoma, non est illa, de qua loquimur: nos enim loquimur de specie a thoma addente generi differentiam aliquam essentiali, & extrinsecum genus: quare quamvis animal, respectu huius, & illius animalis, sit species a thoma: quod libentissime faceretur: non tamen est, sicut homo, respectu Petri, de qua Articulus intendit: & ita talis species a thoma ab isto Doctore assignata non est ad rem; & implicat ab illo ita appellari. Si autem talis species non sit a thoma: ut revera ipse faceret, habemus in entium: nam talis solum immediate respicit sua individua: ut animal hoc animal: & illud: & ut sic, dicitur species infima: & mediate respicit Petrum, & Ioannem, & ut sic, dicitur genus: nam mediante homine, respicit illos: & in hoc sensu difficultatem disputamus.

Secunda etiam solutio (etiam si vera sit ad aliud propositum) non tamen ad præsens, nec ad intentum argumenti: nam homo, ut vivit vegetative, non solum vivit tali vita in communi, sed in singulari: v.g. si (ut opinatus est Ockamus noster) in homine vegetativa, sensitiva, & rationali, realiter distinguerentur, & homine vivente iam esse vegetativum; natura ultra ad esse sensitivum, per Dei potentiam non progredietur tunc tale vivens: sicut quid singulare: ergo similiter nunc, etiam si anima rationalis detur, tunc hoc triplex esse: primum esse viventis erit singulare: ac per consequens nunc de facto, & in casu argumenti solutio, etiam si de prædicat

tis superioribus, ad aliud propositum intelligi valeat) non valet: & per hoc patet quomodo impugnandæ sint aliæ solutiones aliorum argumentorum, quæ ipse pro nobis facit; & soluit.

Ad argumenta: ad primam & ad probationem ultimam minoris dico, quod substantia prædicatur de hac substantia, tanquam species: nec hoc est contra Porphyrium dicentem: genus generalissimum taliter esse genus, quod non possit esse species: nam loquitur de genere generalissimo, & de specie, prout in recta serie prædicamentali ordinantur, & ut sic, generalissimum non potest esse species: quia tunc necessario includeret genus: & ita non esset generalissimum: non vero loquitur de generalissimo specificatiue sumpto, & extra seriem prædicamentalem, consideratum: nam, ut sic propria habet individua, & species denominari potest.

Ad secundum, nego antecedens: ad probationem distinguo antecedens: differentia individualis completa, & ultima, qua constituitur individuum per se prædicamentale, concedo, quod media specie denominat genus suum singulare: differentia individualis incompleta, de qua loquimur, nego antecedens: quod media specie contrahat gradum communem, quem singularizat: nam inter talem, & suum gradum, nec medietas species, nec requiritur, ut ipsa illum individuet.

Ad confirmationem patet per idem: loquitur enim de singularitate completa; quam, verum est, omnem gradum superiorem, media specie, respicere: non vero loquitur de singularitate incompleta, & immediata cuilibet gradui, & per hoc ad tertium, ac etiam ad locum citatum quæst. 8. de genere: nam ibi solutione ad primam expresse loquitur Doctore de genere in ordine ad individua speciei: non vero in ordine ad propria individua.

Ad quartum, & ad primam partem dico: nullum esse inconueniens, plura individua incompleta, & formaliter solum distincta, in vno individuo completo reperiri: imo, & si realiter distinguantur, dummodo partialia sint: ut patet in hac materia, & hac forma vnum numero physicum componentibus.

Ad secundam partem dicendum, quod sunt idem realiter, distincta vero formaliter: ex qua distinctione, non licet inferre huic hominem esse animal bis: nam hic homo iam concipitur, ut individuum totale: & ut sic, ex individuis partialibus constituitur: ita ut entitas animalis sit entitas huius animalis, & entitas huius animalis sit entitas huius hominis: quare hic homo, & habet entitatem huius animalis, & entitatem animalis, quæ cum sit vna, & eadem entitas: ideo non sequitur inconueniens.

Ad primam.

Ad secundam.

Ad confirmationem.

Ad tertiam.

Ad quartam.

QVÆST. II.

Vtrum ista sit vera: plures homines sunt vnus homo?

Participatione enim speciei, plures homines sunt vnus homo. Cap. eod.

VAERITUR, de veritate istius: plures homines sunt vnus homo: quod sit vera videtur: quia sequitur: participatione speciei, plures homines sunt vnus homo: ergo plures, &c.

Antecedens est verum per Porphyrium: ergo & consequens: probatio consequentis: quia nihil diminuitur ab alio; nisi ponatur ex parte eiusdem extremi: sed participatione speciei ponitur in antecedente a parte subiecti: & vnus non: ergo vnus non diminuitur in antecedente.

Item, quando aliquid se habet ad aliqua simpliciter, & secundum quid: si addatur sibi aliquid determinans secundum quid; stat tantum pro illo: sed ly vnum se habet ad vnum numero simpliciter; & ad vnum specie, secundum quid: ergo cum sibi addatur in proposito nomen speciei, scilicet, homo, tantum stabit hic pro vnitatis speciei: & sic est vera propositio: ergo simpliciter est vera.

Tex. com. 11.

Item, secundum Arist. 5. Metaph. vniuersaliter secundum quod aliqua habent in aliquo in diuisionem; sic sunt vnum in illo: plures homines in homine habent in diuisionem: quia forma hominis vniuersaliter inest eis: ergo sunt vnus homo.

Item, vterque istorum est vnus homo: ergo plures homines sunt vnus homo: antecedens est verum: quia vterque istorum est singularis: probatio consequentis: quia oppositum consequentis, scilicet, tantum vnus homo est vnus homo; non stat cum antecedente: scilicet, vterque istorum est vnus homo: quia ibi attribuitur vnus homo subiecto ad minus pro duobus.

Ad oppositum: si plures homines sunt vnus homo: ergo per conuersionem sequitur: vnus homo est plures homines: consequens est falsum: quia sua contradictoria est vera: scilicet, nullus homo est plures homines.

Itē, in subiecto, & prædicato accipitur idem sub oppositis modis, qui non sunt separabiles a significato, secundum quod significatur per istas dictiones: ideo propositio falsa.

Ad questionem dicendum: quod vnus potest accipi categorématique: & sic significat differentiam entis: & sic de eo loquitur Arist. 5. & 4. Metaph. & tunc diuiditur ab Aristotele ibidem 5. Metaph. in multos modos. Vltimo autem in cap. de vno ponuntur quatuor modi, ad quos omnes præcedentes reducuntur: scilicet, vnum numero: vnum specie: vnum genere: & vnum proportionem. Si vnum categorématique se habet æquiuoce ad hæc quatuor: tunc sumpto vno sic, adhuc distinguenda est propositio penes æquiuocationem vnius categorématique: & pro tribus sensibus est vera: sed pro quarto est falsa, scilicet, pro vno numero.

Tex. com. 8. & idem tex. com. 12.

Si autem; sicut forte verius est; vnum se habet, ad hæc quatuor, ut ad simpliciter, & secundum quid: quod videtur ex dictis Arist. 5. Metaph. vbi dicitur: quod ad vnum numero sequitur vnum specie; & vterius genere, & proportionem: & non e conuerso: quasi minor ratio veritatis sit vno specie, quam numero: & genere, quam specie: tunc dicendum est: quod propositio est falsa: ut vnum est categorématique: quia cum hic nihil sibi additur contrahens ad vnitatem secundum quid, stat tantum pro vno numero, quod est vnum simpliciter.

Tex. com. 12.

Aliter sumitur vnum; ut est syncategorematicum: & sic dicit modum intelligendi terminum pro supposito determinato, indeterminate tamen: & homo sic sumptus pro supposito non inest subiecto: ideo sic propositio est falsa: nihil enim est in subiecto, virtute cuius pollet vnus homo confundi, & accipi pro diuersis: quia copulatio non confundit: quia tunc hæc esset vera in sensu composito: duo, & duo, sunt duo: quod falsum est: in illo enim sensu, est hæc vera: duo, & duo, N 4 duo;